

Bakım Parası

nc lke,
AB/AEA ve İsviçre
vatandaşları için
yardımcı kılavuz

Künye:

Yayımcı FEMAIL FrauenInformationszentrum (Kadın Bilgi Merkezi)
Vorarlberg, www.femail.at

Uzman danışman: Üniv. Prof. Dr. Walter J. Pfeil

Üniv. Ass.ⁱⁿ Mag.^a Stella Weber çalışmalarıyla (Salzburg Üniversitesi)

Grafik tasarımı caldonazzi, Martin Caldonazzi, Veronica Burtscher,
www.caldonazzi.at

Fotoğraflar FEMAIL, Fotolia

Tercüme: Übersetzungsbüro DialogTicket

Baskı Druckerei Thurnher, Rankweil

2. Yayın, Aralık 2017

Bakım Parası

bakıma muhtaç bir insanın kendi kişisel ihtiyaçlarına uygun, kendi hayatını tayin edebilmesine katkıda bulunulması amacıyla verilir. Ancak bakım parası bakım gerektiren bir durumda oluşan tüm maliyetleri karşılamaz; bu yalnızca sabit bir ödeme desteğidir.

Bakıma muhtaç bir kişinin bakım parası alma hakkı vardır. Bu hak yaştan bağımsızdır. Çocuklar da doğumlarından itibaren bu hakka sahiplerdir. Bakım ve hizmet, önce hasta yakını olarak ve kişinin kendisini olarak hepimizi ilgilendirir. Bakımı üstlenen hasta yakınlarının ve profesyonel bakım yapanların büyük bir kısmını kadınlar oluşturmaktadır.

FEMAIL, bu broşür ile danışmanlık esnasında sık sorulan soruları ele almaktadır.

- Bakım için koşullar
- Avusturyalı olmayan kadınlar için şartlar
- Başvuru
- Bakım finansmanının sağlanmasına dair bilgiler
- Bakım ihtiyacının değerlendirilmesi
- İnceleme
- Bakım parasının artırılması için başvuru
- Bakım parasının yüksekliği
- Yurt dışında daha uzun kalma veya memlekete geri dönüş
- Destekler
- Bakım yapan hasta yakınları için bilgiler
- Evde bakıma dair önemli iletişim adresleri ve bilgiler

Bakım parası için koşullar

Bakım parasına aşağıdaki durumlarda başvurulabilir:

- **bakım ihtiyacı en az altı ay süreyle** (tahminen) her gün veya haftada birkaç gün için duyuluyorsa.
- **ayda 65 saatten fazla** bakıma ihtiyaç duyuluyorsa.
- **İkamet Avusturya'da ise.** (Bakım parası AEA bölgesinde ve İsviçre'de de belirli koşullar altında verilebilir.)

Her ay için saat olarak bakım ihtiyacı

65 saatten fazla

95 saatten fazla

120 saatten fazla

160 saatten fazla

180 saatten fazla, eğer

- olağan dışı bir bakım gereksinimi mevcutsa

180 saatten fazla, eğer

- zamansal açıdan koordine edilemeyen bakım önlemleri gerekiyorsa ve bunların düzenli olarak gün içinde veya gece yapılması gerekiyorsa
- veya bakımı yapılan kişinin kendisine veya başkasına zarar verme olasılığı nedeniyle gün içinde veya gece bakım yapan bir kişinin bulundurulması gerekiyorsa

180 saatten fazla, eğer

- eller ve ayakların işlevselliği mümkün değilse
- dikkate alınacak eşit bir durum varsa

Bakım parası bakım ihtiyacının boyutuna göre yılda on iki defa sabit rakamlarla 7 kademede ödenir.

Bakım parasından gelir vergisi ve sağlık veya emeklilik sigortası primi kesilmez.

Bakım kademeleri	Euro olarak bakım tutarı aylık (net)
1	157,30 Euro
2	290,00 Euro
3	451,80 Euro
4	677,60 Euro
5	920,30 Euro
6	1.285,20 Euro
7	1.688,90 Euro

Avusturyalı OLMAYAN kadınlar için şartlar

Avusturya vatandaşı olmak, bakım parasına hak kazanmak için bir koşul değildir. Bakım parası, Avusturyalı OLMAYAN kadınların da hakkıdır,

- eğer **bir Avusturya emeklilik kasasından veya sigortasından emeklilik** veya **tam emeklilik** alınıyorsa
- veya böyle bir "temel ücret" alınmıyorsa, ancak **yurt içinde normal ve yasal bir ikamet etme durumu varsa.**

İlk seçeneğin kendisi temel ücrete bağılıken, ikinci seçenekte aşağıdaki durum ayırt edilir: **AB ve AEA vatandaşları kadınlar ve İsviçre vatandaşı kadınlar.**

Emekliliği olmayan veya başka bir temel ücret almayan başka AB ülkesi vatandaşları veya bir AEA sözleşmeli üye vatandaşları ve İsviçre vatandaşları da aynı Avusturyalı kadınlarla eşit haklara sahiptir. Ancak AB hukukuna dayalı bu eşitlik, Avusturya'da ilk üç ay ikamet etme esnasında çalışmayan kişiler ve aile üyeleri için geçerli **değildir**. Avusturya'da daha uzun yapılan ikametlerde AB ve AEA ve İsviçre vatandaşları geçimlerini nasıl sağladıklarına dair bir kanıt getirmek zorundadırlar.

Üçüncü ülke vatandaşları

Üçüncü ülke vatandaşlarının yurt içinde **yasalara uygun ikamet** etmeleri için hayatlarının idamesinin sağlanması açısından yeterli geçim kaynaklarının kanıtlanması önkoşul teşkil eder. Yalnızca böyle bir kanıt olduğunda, **Türkiye'den, Cezayir'den, Fas'tan ve Tunus'tan** gelen ve çalışan (veya çalışmış olan) kişilerin ve aile bireylerinin bakım parası alma hakkı bulunmaktadır.

Diğer kişilerin bakım parası alma haklarının doğması için Avusturya'da mülteci özelliklerinden dolayı **sığınma hakkının tanınması** veya aşağıdaki geçerli **oturma izinlerinden** birinin olması koşulu vardır: AB Mavi kart, AT Sürekli oturma izni, Aile üyelerinin sürekli oturma izni, Madde 47 paragraf 2 ikamet ve Oturma izni yasası uyarınca aile bireyleri, veya Kırmızı-Beyaz-Kırmızı Kartı

Diğer bir eşitlik artık (mahkeme kararı uyarınca) **ikincil korunma hakkına sahip olanlar** için de mevcuttur.

Başvuru

Bakım parası için sorumlu **Emeklilik Sigortası Kurumuna** başvurulmalıdır.

Başvuru ayrıca başka bir sigorta kurumunda, bir mahkemede veya bir belediye müdürlüğünde yapıldığında da geçerlidir. Bu müdürlükler başvuruyu sorumlu merkeze iletmekle yükümlüdürler, bu da doğal olarak gecikmelere neden olmaktadır. Bakım parası hakkı, başvuruyu takip eden ayın birinde doğar.

Bakıma muhtaç kişinin dışında ayrıca aşağıdaki kişilerin de başvuru yapma hakkı bulunmaktadır:

- Yasal vekiller (örneğin ebeveynler)
- Yardımcı vekiller*, bu durumun temin edilmesiyle görevlendirilmişler ise
- Aile üyeleri veya ev halkı üyeleri

Mevcut sağlık durumu hakkında aşağıdaki tıbbi raporları veya teşhisleri eklemek iyi olacaktır.

* 1 Temmuz 2018 itibarı ile yeni hukuki yetişkin yasası yürürlüğe girecektir: "Yardımcı vekilliğin" yerini "Yetişkin vekilli alacaktır.

Bakım finansmanının sağlanması hakkında bilgiler

Hastanede yatılı kalma

Bakım parası, bir hastaneye yatışın 2. gününden sonra dondurulur. Hastaneden çıkış yapıldığı andan itibaren tekrar ödenmeye başlanır. Bazı durumlarda bakım parasının dondurulması durumu ortadan kaldırılır

Huzur evi

Huzur evinde kalanlara da bakım parası verilir. Bir huzur evinde kalan kişi gerektiğinde verilen hizmeti bakım parasının da katkısıyla ödemek zorundadır. Eğer huzur evi maliyetlerini sosyal yardım karşılıyorsa, bakım parası hakkının %80'ini sosyal yardım kurumu alır, bakıma muhtaç olan kişi aylık 45,20 Euro kadar sabit bir harçlık alır (her bir ay için bakım kademesi 3'te bakım parasının %10'u).

Bildirim zorunluluğu

Bakım parasını alanlar genel olarak bakım parasıyla ilgili her bir değişikliği bildirmek zorundadırlar, örneğin:

- Hastanede, rehabilitasyon veya kur merkezinde yatılı kalma
- Huzur evine alınma
- Ana ikametgahın başka yere alınması
- İsim değişiklikleri
- Sağlığın düzelmesi
- Daha uzun yurt dışı ikametleri
- Memlekete geri dönme
- Bakıma muhtaç kişinin vefat etmesi

Sağlık durumunun kötüleşmesi

Sağlık durumunun ciddi boyutta kötüleşmesi durumunda daha yüksek bakım parası talep etmek mümkündür. Başvuruya güncel tıbbi bulgular veya hastane raporları eklenmelidir.

Karar ve dava etme

Bakıma muhtaç bir kişi bakım parasına başvurur, bu başvuru da karar mercii tarafından reddedilirse, başvuruyu yapan bu kararı hukuki yoldan inceleyebilir. Aynısı kendisini haksız yere daha düşük sınıflandırılmış gördüğünde geçerlidir. Bildiri teslim edildikten sonra 3 ay içinde şuraya itiraz edilmelidir: Arbeits- und Sozialgericht Feldkirch, SchillerstraÙe 1, T 05522 302-0.

Mahkemede dava açma sürecinde örneğin işçi odasından veya www.jusb.at üzerinden destek alınabilir.

Bakım ihtiyacının değerlendirilmesi

Sınıflandırılma durumuna tıbbi rapor ile karar verilir. Bakıma muhtaç kişi tıbbi bir muayeneye çağırılır veya eğer bu kişinin seyahat etme durumu yoksa, evine bir doktor gönderilir. Gerekli olursa, başka uzmanlar da dahil edilir.

Güvenilir kişiler

Bakıma muhtaç kişinin şahsi isteği doğrultusunda güvendiği bir kişi bulunabilir ve bakım durumuna dair bilgiler verebilir. Bu, yasal vekiller ve yardımcı vekiller için de geçerlidir*.

Kriterler

Bakım ihtiyacının tespit edilmesinde bilir kişiler zamansal ortalama değerlerinden yola çıkarlar, bunlar istisnai olarak aşılabilir veya bunların altına düşülebilir. İncelemede hangi yardım ve bakım önlemlerinin artık tek başına yapılamadığı ve başka bir kişiden yardım alma durumunun ne derece gerekli olduğu tespit edilmektedir.

Zorluk derecesi katkıları

Bakıma muhtaç çocuklarda ve gençlerde, engelsiz olan yaşıt çocukların ihtiyacı dışına çıkan bir bakım ihtiyacı (bakım suresi) dikkate alınır (bunun için özel düzenlemeler ayrı bir düzenlemede mevcuttur). Buna karşın çok ağır engelli **ocuklar ve gençler** için belirli koşullarda ayrıca sabit zaman değerleri tanınır:

- 7 yaşına kadar 50 saat
- 7 – 15 yaş 75 saat

Artırılmış aile yardımının alınması durumunda bakım parasından 60,00 € kesinti yapılır.

Ağır ruhsal veya psikolojik engelli kişilere (zellikle demans hastalarına) belirli koşullarda ayda 25 saat zorluk derecesi katkısı tanınır.

Yardımcı araçlar

Günlük hayatın temel aktiviteleri yardımcı araçlar kullanılarak tek başına halledilebiliyorsa, bakım ihtiyacı tanınmaz. Basit yardımcı araçlarda (ayakkabı çekeceği, banyo oturağı veya kayar veya rlatr gibi) bu araçların gerçekten bulunup bulunmaması önemli değildir. Bakım ihtiyacının tespitinde diğer yardımcı araçlar (bakım yatağı veya merdiven asansörü), eğer kullanılmaları mantıklıysa ve (en azından ağırlıklı olarak) bir kamu kurumu tarafından, örneğin bir emeklilik sigortası kurumu tarafından finanse ediliyorsa, dikkate alınır.

Asgari sınıflandırma

Tipik, aynı türden bir bakım ihtiyacı gerektiren belirli bir engel durumunda asgari sınıflandırma yapılır.

- İleri seviye görme engelliler 3. sınıf
- Görme engelli insanlar 4. sınıf
- Görme ve işitme engelli insanlar 5. sınıf
- Tekerlekli sandalye kullananlar
(ayrıca bir sınırlandırmaya göre) 3. – 5. sınıf
arası

Ayrıca bir sağlık şikayeti nedeniyle daha fazla bakım ihtiyacı durumu söz konusuysa, durum buna göre dik-
kate alınır ve gerekirse daha yüksek bir bakım seviyesi
tanınır.

Yurt dışında daha uzun bir süre kalınması veya vatana geri dönüş yapılması

Kısa süreli yurt dışı ikametleri bakım parası **hakki-nietkilemez**. Uygulamada **iki aya** kadar yurt dışında kalma durumları (her bir takvim yılı) bir **problem oluşturmamaktadır**, münferit durumlarda yurt dışında daha uzun kalma durumları tolere edilir.

Yurt dışında daha uzun veya sürekli kalma durumlarında hak sahibi kişinin nerede kaldığı önemlidir. Yani burada ülke vatandaşlığı değil, **yurt dışındaki ikamet yeri** önemlidir.

Bir AB veya AEA ülkesinde veya İsviçre'de daha uzun ikamet etme durumlarında

Bakım parası, AB yasası uyarınca hastalık durumunda yapılan bir destek sayılmakta ve hak sahibi olan kişi başka bir AB ve AEA ülkesinde veya İsviçre'de bulunuyorsa (sürekli olsa bile) bu nedenle de ödenmek zorundadır. Bu ülkelere oranla bir üçüncü ülke vatandaşı örneğin emekliliğiyle ve Avusturya'dan aldığı bakım parasıyla İsviçre'ye göçse dahi bir **ihraç zorunluluğu** vardır.

Ancak ilgili kişi bu ülkelerden birinden bakım için eşya desteği alıyorsa, edinilen hakta kesinti yapılabilir.

Bir üçüncü ülkede daha uzun ikamet etme

Üçüncü ülkelerde – emeklilik haklarında olduğundan kısmen farklı olarak – bakım parasının ihracı temelde öngörülmemiştir.

Destekler

Televizyon ve radyo vergisi

Aşağıdaki net gelir sınırları aşılmadığı sürece, bakım parası alanlar bu ücretlerden muaf tutulabilirler:

Gelir referans değerleri şöyledir:

- yalnız yaşayanlar için 996,62 €
- evli çiftler için 1.494,27 €
- her bir ihtiyacı karşılanmayan çocuk için 153,78 €

Telefon

Münferit hizmet sağlayıcılar bakım parası alanların telefon ücretlerine indirim yaparlar. Hizmet sağlayıcınızdan düşük tarife olanağı konusunda bilgi alın.

Reçete ücreti

Net geliri aşağıdaki referans değerlerini aşmayan kişiler reçete ücretlerinden muaf tutulurlar:

- yalnız yaşayanlar için 889,84 €
- evli çiftler için 1.334,17 €
- her bir ihtiyacı karşılanmayan çocuk için 137,30 €

Daha fazla ilaç gereksiniminde aşağıdaki referans değerleri geçerlidir:

- yalnız yaşayanlar için 1.023,32 €
- evli çiftler için 1.534,30 €
- her bir ihtiyacı karşılanmayan çocuk için 137,30 €

Reçete ücretinden muaf tutulan kişi, aynı zamanda **e-Card** ücretinden de muaf tutulur.

Sigortalı kişinin şifa destekleri (gözlükler, ortopedi destekleri, tutma yardımcıları,...) ve yardımcı araçlar için maliyet payı alış fiyatının genelde %10'u kadardır (GSVG¹ ve BSVG² %20), ancak her bir

- Şifa desteği için 30,20 €
- Görme desteği için 90,60 €

Reçete ücretinden muaf tutulan kişiler katkı payı ödemezler. Belirli yardımcı araçlar sigorta kurumlarının kendilerine ait yardımcı araç depolarından ücretsiz olarak ödünç verilir.

¹ Ticari sosyal sigorta yasası uyarınca zorunlu sigorta

² Ziraatçı sosyal sigorta yasası uyarınca zorunlu sigorta

Bakım yapan hasta yakınları için bilgiler

Emeklilik sigortası

Yakın bir aile bireyine bakmak veya desteklemek için zorunlu sigortadan çıkmış olan kişiler, avantajlı şartlar altında bağımsız olarak emeklilik sigortası yaptırarak sigortalı olabilirler ve böylece emeklilik sigortası sürelerini elde edebilirler. Bu esnada üç seçenek arasında seçim yapılabilir:

- tam sigorta süresinin ardına eklenen **avantajlı sigorta**
- mevcut bir zorunlu sigortanın yanı sıra da uygulanabilen **kişisel sigorta**, (bu her iki durumda bakımı yapılan kişinin yakın aile bireyi en az 3. sınıf bakım parası alıyorsa, federal hükümet emeklilik sigorta primlerini üstlenir).
- engelli bir çocuğun bakım süreleri için **avantajlı kişisel sigorta** (burada federal hükümet primleri üstlenir).

Bunun dışında bakım süreleri belirli durumlarda işsizlik sigortasında geçerlidir.

Mali yardımlar

Bakım yapan hasta yakınlarının bakım yapamadıkları süreler için (hastalık, tatil veya başka önemli durumlarda) engelli insanlara verilen destek fonlarından mali yardım alma olanağı bulunmaktadır. Bunun için bakım yapan hasta yakınlarının en az bir yıl kadar 3. sınıf bakım parası hakkına sahip bakıma muhtaç bir kişiyi veya hastalığı kanıtlanmış bir demans hastasını veya 1. sınıf bakım parası hakkına sahip reşit olmayan bir kişiye yoğun şekilde bakmış olması gerekir. Evde bakım yasası uyarınca bir 7/24 bakım durumu mevcutsa, bakıma muhtaç kişiler veya yakınları mali yardımlar alırlar. Bunun için diğerlerinin yanı sıra 3. sınıf bakım parasının alınması koşulu bulunmaktadır. Mali yardıma dair başvuru Sosyal Bakanlık Servisine yapılmalıdır (Sozialministeriumservice).

Ağırlıklı olarak evde bakımı yapılan 5., 6. veya 7. sınıf bakım parası alanlar, devletin bakım parasına katkı yapması için başvuruda bulunabilirler. Katkı miktarı ayda 200 €'dur ve yılda on iki defa ödenir. Başvurular ve diğer bilgiler ilgili bölge yönetim kurumundadır (Bezirkshauptmannschaft).

Bakım arası ve yarı zamanlı bakım

Bakım yapan kişiler işverenleriyle bakım arası veya yarı zamanlı bakım anlaşması yapabilir veya bakım arasından yararlanmak için işsizlik parası veya işsizlik yardımı almayı iptal edebilirler. Anlaşılan maksimum 3 aylık süre içinde bakım yapan kişilere bakım arası veya yarı zamanlı bakım için bakım arası ödeneği hakkı doğar. Yarı zamanlı bakımın üstlenilmesi durumunda bakım arası ödeneği katkı payı sağlanarak (iş saatlerinin düşürülme derecesine bağlı olarak) verilir. Bakım arası ödeneğinin verilmesi için başvuru Sosyal Bakanlık Servisi'ne (Sozialministeriumservice) yapılmalıdır.

Aile bakım arası

Bakıma muhtaç olan kişi, yatılı bir bakım olmadığı sürece bakım parasını aile bakım arasından yararlanan kişinin alması için başvuruda bulunabilir (tam ara). Bakım parasının verilmesine veya bakım parasının yükseltilmesine dair süreç henüz tamamlanmadıysa, bakıma muhtaç kişinin başvurusu üzerine aile bakım arasından yararlanan kişiye bir ön ödenek ödenebilir.

Bakım yapan kişiler için danışmanlık hizmeti

Çalışma, Sosyal ve Tüketiciyi Koruma Federal Bakanlığı (Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz, T 0800 201611) Avusturya genelinde, bakıma muhtaç insanlar, yakınları ve bakımda problemlerle karşı karşıya kalan herkes için ücretsiz ve özel danışmanlık hizmeti sunmaktadır. Danışmanlık hizmeti öncelikle aşağıdaki bilgileri kapsamaktadır:

- Bakım parası (sosyal hak konuları)
- Bakım yapan hasta yakınları için avantajlı emeklilik sigortası
- Kendi evinde bakım olanakları
- Kısa süreli bakım, devam eden yatılı bakım, tatilde bakım
- Mali yardım ve destekler
- Aile bakım arası, bakım arası ve yarı zamanlı bakım

İlave bilgiler

Bezirkshauptmannschaften Vorarlberg

BH Bregenz

6900 Bregenz, Bahnhofstraße 41

T 05574 4951-52414

bhbregenz@vorarlberg.at

BH Dornbirn

6850 Dornbirn, Klaudiastraße 2

T 05572 308-53413

bhdornbirn@vorarlberg.at

BH Feldkirch

6800 Feldkirch, Schlossgraben 1

T 05522 3591-54 414

bhfeldkirch@vorarlberg.at

BH Bludenz

6700 Bludenz, Schloss-Gayenhofplatz 2

T 05552 6136-51412

bhbludenz@vorarlberg.at

Pensionsversicherungsanstalt

6850 Dornbirn, Zollgasse 6

T 05 03 03

pva-lsv@pensionsversicherung.at

**Sozialministeriumservice –
Landesstelle Vorarlberg**

6900 Bregenz, Rheinstraße 32/3

T 05574 6838

post.vorarlberg@sozialministeriumservice.at

Arbeiterkammer Feldkirch, Sozialrecht

6800 Feldkirch, Widnau 2-4

T 050 258 2200

sozialrecht@ak-vorarlberg.at

**Landesgericht Feldkirch,
Arbeits- und Sozialgericht**

6800 Feldkirch, Schillerstraße 1

T 05522 302-0

Landesvolksanwalt Vorarlberg

6900 Bregenz, Landwehrstraße 1

T 05574 47 027

buero@landesvolksanwaeltin.at

Evde bakıma dair önemli iletişim adresleri ve bilgiler

Sipariş adresleri

Wegbegleiter zur Pflege daheim
Amt der Vorarlberger Landesregierung
T 05574 511 24129

**Finanzielle Entlastungs- und
Unterstützungsangebote**
Amt der Vorarlberger Landesregierung
T 05574 511 24129

Zeitschrift „daSein“ zur Pflege daheim
connexia – Gesellschaft für Gesundheit und Pflege
gem. GmbH
T 05574 48787 0

**Gruppen für betreuende und pflegende
Angehörige**
Bildungshaus Batschuns
T 05522 44290 23

**Informationen rund um die
24-Stunden-Betreuung zu Hause**
Amt der Vorarlberger Landesregierung
T 05574 511 24129

**Pflegende Angehörige Versicherung,
Familienhospizkarenz und -teilzeit, Pflegekarenz
und Pfelegeteilzeit**
Arbeiterkammer Vorarlberg
T 0502 580

Wie finanziere ich einen Heimpflegeplatz?
FEMAIL FrauenInformationszentrum Vorarlberg
05522 31002

www.femail.at

FEMAIL
FrauenInformationszentrum
Vorarlberg
Marktgasse 6
A-6800 Feldkirch
info@femail.at

T +43 5522 31002
M +43 699 127 35 259
M +43 664 35 60 603 Türkçe

Çalışma saatleri:

Pzt – Per saat 9.00 –12.00 arası
Çar saat 14.00 –17.00 arası

FEMAIL Außenstelle Lustenau

Neudorfstraße 7
Kindergarten (Çocuk yuvası)
Rheindorf'ta

Çalışma saatleri:

Pe saat 8.00 – 13.00 arası

Çalışma saatleri dışında **Danışmanlık**
randevularını önceden alınız.

İhtiyacınız olduğunda ve önceden bildirmeniz durumunda sizin için bir tercüman tahsis edilecektir.